

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1121

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *Europese betrokkenheid bij het CIA rendition programma* (ingezonden 18 december 2012).

Antwoord minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 25 januari 2013)

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat Macedonië door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is veroordeeld voor het overdragen van een terreurverdachte aan de CIA in 2003, die vervolgens zonder vorm van proces is vastgehouden en is gemarteld?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het van groot belang is dat nu, na vele jaren van straffeloosheid, eindelijk een Europees land veroordeeld is voor betrokkenheid bij dit Amerikaanse martelprogramma? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

Hier is sprake van een belangrijke uitspraak, vooral omdat de gewone Kamer van het Hof bij voorbaat afstand van rechtsmacht had gedaan ten gunste van de Grote Kamer (zeventien rechters) en het feit dat de uitspraak bij unanimité is gedaan. De door het Hof geconstateerde optelsom van schendingen is zeer ernstig. Volgens het Hof is sprake geweest van foltering, die door de Macedonische autoriteiten onvoldoende is onderzocht, alsook onrechtmatige detentie, schending van het privéleven en ontbreken van een effectief rechtsmiddel. Hierbij heeft het Hof gebruik gemaakt van rapporten die het lid van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa, Dick Marty, hierover heeft geschreven. In het Comité van Ministers zal ik nauwkeurig toezien op de wijze waarop Macedonië uitvoering zal geven aan de uitspraak van het Hof.

¹ Europees hof veroordeelt overdracht aan CIA, http://www.telegraaf.nl/buitenland/21154906/_Overdracht_aan_CIA_veroordeeld_.html, 13 december 2012.

Vraag 3

Bent u bekend met de resolutie van het Europees Parlement waarin onder meer de gerechtelijke autoriteiten van Roemenië wordt verzocht om een onafhankelijk onderzoek in te stellen naar de vermoedelijke geheime detentiecentra van de CIA, waarin de Poolse autoriteiten wordt opgeroepen om het lopende strafrechtelijk onderzoek naar geheime detentie doortastend en met de nodige transparantie uit te voeren en waarin de Litouwse autoriteiten wordt verzocht om, mocht er nieuwe informatie beschikbaar komen, hun belofte na te komen om het strafrechtelijk onderzoek naar de betrokkenheid van Litouwen bij het CIA-programma te heropenen?² Deelt u de opvatting dat het van groot belang is dat deze en de andere aanbevelingen in de resolutie worden uitgevoerd? Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

Zie antwoord 4.

Vraag 4

Bent u bereid om, aangezien in de begroting van Buitenlandse Zaken wordt aangegeven dat aandacht voor de ernstigste mensenrechtenschendingen voorop staat en u in antwoord op schriftelijke vragen aangeeft dat onder meer foltering en gedwongen verdwijningen voorbeelden van ernstige mensenrechtenschendingen zijn, in Europees verband prioriteit te geven aan het aandringen op het uitvoeren van de aangenomen resolutie?³ Indien neen, waarom niet? Indien ja, hoe bent u van plan hier concreet invulling aan te geven? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

Naar overtuiging van Nederlandse regering moet de bestrijding van terrorisme geschieden binnen de kaders van de rechtsstaat en met respect voor de mensenrechten en de fundamentele vrijheden van burgers. De Nederlandse regering heeft zich altijd uitgesproken tegen het overbrengen van op onrechtmatige wijze gedetineerde terrorismeverdachten door de CIA. In lijn daarmee heeft Nederland consistent gewezen op de verantwoordelijkheid van nationale autoriteiten onderzoek te doen naar gevallen van vermeende betrokkenheid. In algemene zin ondersteunt Nederland dan ook de boodschap van het Europees Parlement, en worden landen aangemoedigd grondig te bezien in hoeverre de specifieke aanbevelingen in de resolutie aanleiding vormen voor aanvullende stappen. In dit kader zal ik, zoals in mijn antwoord op vraag 2, in het Comité van Ministers toezien op de wijze waarop Macedonië uitvoering geeft aan de uitspraak van het hof.

² Resolutie van het Europees Parlement van 11 september 2012 over het veronderstelde vervoer en illegaal vasthouden van gevangenen in Europese landen door de CIA, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2012-0309&language=NL&ring=A7-2012-0266>, 11 september 2012.

³ Rijksbegroting 2013 V, Buitenlandse Zaken, http://www.prinsjesdag2012.nl/miljoenennota/prinsjesdagstukken/5_buitenlandse_zaken.pdf, 18 september 2012 & Antwoorden op vragen over de begroting van Buitenlandse Zaken 2013, <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/11/12/antwoorden-op-vragen-over-de-begroting-van-buitenlandse-zaken-2013.html>, 12 november 2012.